

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตร ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การเผยแพร่ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ สหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยเปรียบเทียบ จากตารางสำเร็จรูป ของ Krejcie and Morgan (1970 : 607-608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 แห่ง (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2554 : ออนไลน์)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตร ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยตัวแปรที่ศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านการมีความรู้ ด้านการมีคุณธรรม ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านการมี

ภูมิคุ้มกัน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลชนิดที่ 2 คือ แบบเก็บข้อมูลการวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตร ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งออกตัวแปรที่ทำการศึกษาคือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านภูมิคุ้มกัน ด้านการมีความรู้ ด้านการมีคุณธรรม ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์ ด้านพนักงานของสหกรณ์ และด้านสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยเก็บข้อมูลจากตัวแทนสหกรณ์การเกษตร ณ สำนักงานสหกรณ์การเกษตรแต่ละแห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลชนิดที่ 3 คือ การทำ Focus Group จากตัวแทนสหกรณ์การเกษตรที่เข้าร่วมสัมมนาการเผยแพร่การวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตร ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งออกตัวแปรที่ทำการศึกษาคือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านภูมิคุ้มกัน ด้านการมีความรู้ ด้านการมีคุณธรรม ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์ ด้านพนักงานของสหกรณ์ และด้านสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ดำเนินการได้สร้างเครื่องมือด้วยแบบสอบถามดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาลักษณะและวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า
3. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตร ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวคิดต่าง ๆ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยประยุกต์สาระที่ได้จาก แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัย
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความแม่นยำเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำข้อความที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

สูตรในการหาค่า IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

R = ผลคูณของคะแนนกับผู้เชี่ยวชาญในแต่ละระดับความสอดคล้อง
n = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้คำนวณดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (IOC: Index of item Objective Congruency) โดยให้คะแนนระดับความสอดคล้อง ดังนี้ 1 = สอดคล้อง 0 = ไม่แน่ใจ -1 = ไม่สอดคล้อง

เมื่อได้คำนวณค่าดัชนี IOC จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.20 – 1.00 ผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อความที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปไว้ โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 (สุวิมล ติรกานันท์, 2550 : 165)

6. ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำเพื่อความสมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษ จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย ซึ่งวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัยโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

8. ปรับปรุงแบบสอบถามหลังจากการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ผู้ดำเนินการได้สร้างเครื่องมือด้วยแบบเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นเครื่องมือชนิดที่ 2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือด้วยตนเอง เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจากตัวแทนสหกรณ์การเกษตร ณ สำนักงานสหกรณ์การเกษตร

ผู้ดำเนินการได้สร้างเครื่องมือด้วยแบบเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นเครื่องมือชนิดที่ 3 โดยการจัดประชุมสัมมนาเผยแพร่ขยายผลการศึกษาและถ่ายทอดนวัตกรรมโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับกลุ่มเป้าหมาย คือบุคลากรของสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือล่าง กลุ่มเกษตรกร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อทำ Focus Group จากตัวแทนสหกรณ์การเกษตรที่เข้าร่วม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประสานงานกับสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูล และนัดหมายวันเวลาเพื่อเก็บข้อมูล
2. ดำเนินการจัดทำคำร้องเพื่อขออนุญาตออกภายนอก จากคณะบริหารธุรกิจและการจัดการเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
3. ดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จนได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์
4. รวบรวมแบบสอบถามและแบบเก็บข้อมูล แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบเก็บข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ผล
5. ประสานงานกับสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเชิญตัวแทนสหกรณ์การเกษตรกลุ่มตัวอย่างแต่ละแห่งมาร่วมฟังผลการวิจัยจากและเครื่องมือวิจัยแบบสอบถาม และทำ Focus Group เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทุกฉบับ นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้มาดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ โดยจัดทำคู่มือการลงรหัส และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
2. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยจัดกลุ่มความถี่และร้อยละ
3. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามในตอนที่ 2 โดยตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ดังนี้

ระดับความสำคัญ	ค่าคะแนนที่ให้
ระดับความเป็นจริงมากที่สุด	5
ระดับความเป็นจริงมาก	4
ระดับความเป็นจริงปานกลาง	3
ระดับความเป็นจริงน้อย	2
ระดับความเป็นจริงน้อยที่สุด	1

4. คำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลผลตามเกณฑ์ของ Best (1997 : 190) ดังนี้

เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีระดับความเป็นจริงมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีระดับความเป็นจริงมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีระดับความเป็นจริงปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีระดับความเป็นจริงน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีระดับความเป็นจริงน้อยที่สุด

5. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติม โดยจำแนกเป็นตามเป็นประเด็นตามตัวแปรที่ทำการศึกษาทั้ง 5 ด้าน

6. ผู้ศึกษาดำเนินการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ด้วยแบบเก็บข้อมูลจากตัวแทนสหกรณ์การเกษตร ณ สำนักงานสหกรณ์การเกษตร มาสังเคราะห์เพื่อสรุปข้อมูลตามประเด็นตัวแปรที่ทำการศึกษา

7. ผู้ศึกษาดำเนินการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์การทำ Focus Group มาสังเคราะห์ได้ข้อมูลที่เป็นข้อตกลงจากกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนาการเผยแพร่ข้อมูลมาสรุปถึงประเด็นที่สำคัญที่สุดจากตัวแปรที่ทำการศึกษา

8. ทำการเปรียบเทียบผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบเก็บข้อมูล และการทำ Focus Group และสรุปผลการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ประเด็นสำคัญที่สุดในแต่ละตัวแปร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาใช้ค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐานได้แก่
  - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
  - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
  - 2.1 ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC)
  - 2.2 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

การเผยแพร่ข้อมูล

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. นำเสนอสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ขยายผลการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยให้กับบุคลากรของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกสหกรณ์การเกษตร และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ
4. เผยแพร่ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย

ขยายผลการศึกษาและถ่ายทอดนวัตกรรมโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับกลุ่มเป้าหมาย คือบุคลากรของสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือล่าง กลุ่มเกษตรกรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยมีกำหนดการดังนี้

8.00-8.30 น.	ลงทะเบียน
8.30-8.45 น.	พิธีเปิด
8.45-10.00 น.	บรรยายเรื่องศักยภาพของสหกรณ์การเกษตร รูปแบบการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จในการส่งเสริมความเข้มแข็งและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่น วิทยากร: คณะผู้วิจัย
10.00-10.15 น.	อาหารว่าง
10.15-12.00 น.	บรรยายผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิทยากร: คณะผู้วิจัย
12.00-13.00 น.	อาหารกลางวัน
13.00-15.00 น.	ปฏิบัติการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหารและตัดสินใจ วิทยากร: คณะผู้วิจัย
15.00-15.15 น.	อาหารว่าง
15.00-16.00 น.	สรุป แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประเมินผล วิทยากร: คณะผู้วิจัย
	ปิดการอบรม